

Služba o všedním dnu

Hošťálková 26. 8. 2018

Písně: 98, 158, 417, 684, 623

Čtení Písma: ev. Jana 4, 1 - 30

Text kázání: Zjevení sv. Jana 22, 17b

Milí bratři a sestry,

máme před sebou příběh samařské ženy. Může to vlastně být i náš příběh. I my se můžeme a máme setkat a setkávat s živým Ježíšem. Ne s Ježíšem mrtvým, ne s Ježíšem pouze na papíře, ale s Ježíšem živým. On se pro to narodil, zemřel a vstal z mrtvých, aby se s námi setkával; přišel na svět proto, aby se s ním mohl setkat každý člověk a nechal se jím proměnit. Jenom setkání není všechno, není to dostačující, mnozí se s Ježíšem setkávají, mnozí o něm slyší, mnozí znají jeho učení. Ale On nepřišel jen proto, aby se s člověkem setkal, ale aby ho od základu proměňoval. To je smyslem Ježíšova setkání s člověkem.

Příběh, který jsme četli, se odehrál jinde než v kostele nebo modlitebně. Bylo to u studny, tam, kde si lidé říkali „dobrý den“, možná spíš „šálóm“ - „Boží pokoj“. U studně si mezi sebou vyměňovali různé věci; chodil sem každý, protože každý potřeboval pít, denně se tu lidé setkávali, a spolu si povídali. I ta nejobyčejnější místa mohou být místy setkání s Ježíšem Kristem, kam On přichází, aby našel ochotného posluchače. Jinými slovy - ani kostel, nebo modlitebna nám Kristovu přítomnost nezaručí, není-li zde člověk ochotný k naslouchání - to, věřím, jsme; ale nejen to, také člověk toužící po proměně.

Příběh se odehrál také jindy než ve dni svátečního odpočinku nebo v příjemném letním podvečeru. Žena jde ke studni nabírat vodu, jednalo se nejspíš o všední den za horkého letního odpoledne, kdy země žíznila. Žíznila i samařská žena, žíznil i unavený Ježíš.

Rozhovor začal prosbou - řečí o všedních událostech a životních potřebách. A přece to byl rozhovor skutečně Boží, vymykal se běžnému zvyku. Ježíš nečekaně osloví ženu. Překvapivě ji požádá o službu, kterou je těžké odmítnout: „**Dej mi napít**“. Vodu je třeba podat každému, kdo o ni požádá, i v tom se skrývá lidství člověka. Především však Ježíš osloví někoho, kdo nebyl Židem, kdo byl jiného vyznání. Židé a Samaritáni se nesnášeli a nestýkali se spolu. A Ježíš najednou osloví ženu, navíc Samařanku. Ale po Ježíšově oslovení všechny předsudky, které byly po staletí respektovány, pozbývají platnost. Je tu prostor pro svobodné jednání. Samařanka poznává, že Ježíš nepřišel jako pravověrný Žid za pobloudilým Samařanem, ale že přišel jako člověk za člověkem, a že přišel především s láskou - té se otevírá.

Opravdová láska, která se zde skrývá za všední prosbou, skutečně osvobozuje z pout minulého. Je to radostná zpráva i pro nás. Všechno může být jinak než doposud. A dokonce všechno už je jinak. Bůh vstoupil na horkou půdu našeho vyprahlého a žíznivého světa. Ve svém Synu vstoupil do naší situace, dobře ví, co to

je žízeň, sám poznal její nesnesitelnost, když v těžkých bolestech z kříže volal: „**Žízním!**“ Zná naše potřeby a On také ví, že touhou každého člověka v každé době bylo a je dostat se k prameni čerstvé vody. A nejen vody, po které by opět žíznil, ale vody, po které by již nežíznil. Již prorok Izaiáš v situaci všeobecné žízně po životě volá: „**Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko.**“ Pak slovo ke zmíněné samařské ženě: „**Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky.**“ - Jakoby bylo toto slovo označením přítomnosti. A na závěr celé Bible slovo Janovo ve Zjevení, kde Jan očima víry, osloven živým Kristem, zahlédá budoucnost: „**Kdo žízní at', přistoupí, kdo touží, at' zadarmo nabere vody života!**“ Bible nám ukazuje na to, že žízeň člověka po životě, po životě plném, tady již byla od nepaměti, je mezi námi a bude stále, pokud člověk nepřijme Kristovu nabídku, pokud nepřistoupí a nenabere „**vody života**“.

Ale Ježíš rozpozná také každou deformaci této touhy po životě. Říká samařské ženě: „**Měla jsi pět mužů a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž.**“ I tak se projevuje žízeň člověka po životě. A hříšných pokusů uhasit ji velmi rychle přibývá. Pro kolik lidí dnes je číslo, které uvádí žena, spíš nízké. Co vše se považuje za normální v mládí, co ve zralém věku, co ve stáří? Přemýšlejme nad tím. Nad čím vším umíme smířlivě přimhouřit oko. Víme, že je to chyba. My i naše děti máme podle Písma jednoznačně vědět co je a co není špatné.

Anebo jindy jsme zase v opačném nebezpečí, když mluvíme jako ti, kterým by se něco takového nemohlo přihodit. A pak přijde pokušení a my neobstojíme, protože pýcha předchází pád. Je to jistě moc a zásluha Božího Slova a Božího Ducha, který nás od mnohého uchránil. Je to tedy především milost, i když také vděčná poslušnost.

Kolikrát teprve těžké problémy nebo blízkost smrti rozváže ústa a člověk zatouží vyznat své hříchy někomu, komu důvěřuje; ve společné modlitbě si vyprosit jistotu Božího odpuštění. Nevyznatý hřích nás vzdaluje od Boha i od lidí a ochromuje - i tehdy, když se snažíme žít dobře. To vše také naleptává sborové společenství. Chtěli bychom něco jiného, žít jinak a nejde to. Příliš jsme si zvykli na svůj způsob myšlení i přetvářku. Podobáme se zmíněné ženě, která zpočátku Pánu Ježíši nevěřila. Nevěřila, že by jí mohl dát něco vydatnějšího, než jí dosud poskytovaly domácí zdroje, domácí tradice a zvyky.

Ale Ježíš Kristus je větší než naši dědové nebo otcové, větší než naši duchovní otcové. On je větší proto, protože má co dát: „**Kdo žízní, at' přistoupí, kdo touží, at' zadarmo nabere vody života!**“ Světlem svého Slova nás přivádí k poznání, že to nejsme my, kdo umíme svou žízeň uhasit natrvalo.

Také samařská žena vidí svůj život v pravém světle. Ale ještě se nic neděje. Ještě neuvěřila v Ježíše Krista. Na změnu života zatím nemyslí. Rychle utíká od vlastních problémů do jiné oblasti. Nabízí staronové téma: Kdo má pravdu ve svém učení? „**Vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván je v Jeruzalémě, ale naši předkové uctívali Boha na této hoře!**“ Problém z úplně jiného soudku. Žena chce Ježíše odvést od rozhovoru, který se dotýká přímo jejího života a tak použije úhybného manévru. Jak člověk dokáže kličkovat, když si k němu svým Slovem razí

cestu sám Bůh. V její otázce zaznívá starý spor mezi Židy a Samařany o pravé, ústřední místo bohoslužby.

Ježíš jej překonává tím, že se pro všechny Boží lid stává tím, kým skutečně je: středem dějů a dějin, naplněním Starého zákona, Spasitelem všech. Bůh, ten jediný, žehná tam, kde je přítomen jeho Syn a kde ho přijímáme a posloucháme jako svého Pána. Nemůže žehnat tam a tomu, kdo se zajímá jen o učení a ne o obnovu celého života. To je vážné varování našeho textu. Všichni raději diskutujeme o tom, co je správnější, než děláme pokání z toho, co je nesprávné. Ale Kristovo slovo je velkým pozváním: **„Kdo žíznil, ať přistoupí...“**

Žena nakonec uvěřila. A kdo tento zázrak prožije, nenechá si to pro sebe. Ona položí svůj džbán u studně a běží za lidmi do města a volá: **„*Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala! Není to snad Mesiáš?*“**. Džbán může zůstat u studny, ale Ježíšův svědek musí mezi lidi. Toto je vždy to nejtěžší, jít mezi lidi a povědět jim: *„Ježíš je tu i pro tebe, On může uhasit i tvou žízeň po opravdovém životě.“* Ale když jsme to sami okusili, pak nám to nedá. Tato žena stála na počátku duchovního probuzení v Samaří. Čteme, že po této zprávě samařské ženy **„*vyšli tedy z města a šli k němu*“**. A dále: **„*Mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, a ještě mnohem více jich uvěřilo pro jeho (Ježíšovo) slovo, a pak té ženě řekli: ‘Ted’ už věříme ne pro to, cos nám ty o něm řekla, ale sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.*“**

Jedna žena a je tu probuzení, objevila se žízeň lidí a byla uspokojena. I dnes mnozí touží po *„vodě k životu věčnému“*, to nás všechny zavazuje. Ne, není to břemeno, je to radostný úkol. To jen my z toho často děláme břemeno. V Kristu jsme poznali to, co jiný - jestliže se s Ním neseťkal - nepoznal; a tak často si to necháváme pro sebe! Ať to tak není, ať i naše nadšení pro Ježíše Krista nás neponechává s naší vírou jen samy pro sebe, ale vypudí nás s radostnou zvěstí mezi lidi, přátele, spolupracovníky, rodinné příslušníky, známé i neznámé, podle příkladu a příkazu Ježíše Krista. Ne v duchovní nadřazenosti, ani ve zbytečné úzkosti a strachu, ale v opravdové lásce nabízejme jedinou cestu jakou může být žízeň člověka po životě skutečně uhašena, totiž Ježíše Krista, Pána a Spasitele. On tu je pro nás, pro nás zemřel, pro nás také slavně vstal z mrtvých. A ve víře hledíme ještě dál - On pro nás také jednou přijde a odvede nás do míst, která pro nás připravil.

Amen.